

man ikke af disse tal kan udlede, at den indsnævring af rentemarginalen på 0,36 pct., der har fundet sted i forhold til 1974, udelukkende kan henføres til en sænkning af den gennemsnitlige udlånsrente. Hertil kræves, at man korrigerer for den virkning, som diskontoændringen har medført. Da man ikke for 1974 har indberetninger over pengeinstitutternes rentemarginal for hvert kvartal, er det ikke muligt at beregne, hvorledes den gennemsnitlige ind- og udlånsrente for juli kvartal 1975 ligger i forhold til f. eks. det tilsvarende kvartal sidste år. Det er dog tilsynets opfattelse, at en del af den rentemarginalindsnævring, der har fundet sted, er sket ved en forhøjelse af indlånsrenten for de såkaldte skattebegünstigede opsparingsformer og for indlån med lang opsigelse.

5. Af de 69 banker, for hvilke indberetninger foreligger, var 20 banker i juli kvartal under basisperiodens rentemarginal, mens 49 banker var over basisperiodens. De 20 banker, der lå under basisperiodens rentemarginal repræsenterer 40,7 pct. af de samlede gennemsnitlige indlån og af de 49 banker, der lå over basisperiodens rentemarginal, lå flertallet, nemlig 32 banker, indenfor en overskridelse på 0,6 pct. De 32 banker repræsenterer 54,8 pct. af de gennemsnitlige indlån.

Af sparekasserne lå 5 sparekasser under basisperiodens rentemarginal. Disse sparekasser repræsenterer 3,5 pct. af de gennemsnitlige indlån. Af de 37 sparekasser, der lå over basisperiodens rentemarginal lå flertallet, nemlig 27 sparekasser, indenfor en overskridelse på op til 0,8 pct. De 27 sparekasser repræsenterer 92,1 pct. af de gennemsnitlige indlån.

6. Tilsynet har tilskrevet samtlige banker og sparekasser, der lå over 0,1 pct. over basisperiodens rentemarginal.

Hvor overskridelsen har været mindre betydende, har tilsynet alene pålagt pengeinstitutets ledelse at bringe forholdet i orden.

Man har udbedt sig skriftlige oplysninger fra 10 banker og 4 sparekasser om hvilke foranstaltninger, der er truffet til nedbringelse af rentemarginalen.

Endelig har man indkaldt 4 banker og 4

sparekasser med betydeligere overskridelser til møde i tilsynet for at drøfte de truffede foranstaltninger til nedbringelse af rentemarginalen.

Tilsynet har således optaget forhandling med 22 pengeinstitutter om nedbringelse af rentemarginalen, og med mindre særlige forhold foreligger, vil tilsynet såfremt forholdene ikke er berigtigede i kommende indberetninger, pålægge de pågældende pengeinstitutter at træffe konkrete foranstaltninger til at nedbringe rentemarginalen til basisperiodens rentemarginal.

Disse særlige forhold kan f. eks. være en beskeden rentemarginal i basisperioden, der uanset en moderat omkostningsudvikling, giver et ringe eller intet overskud, såfremt pengeinstituttet skal helt ned på basisperiodens rentemarginal, eller hvor risikoen på udlånsmassen er blevet forøget væsentligt som følge af ændrede konjunkturer i et eller flere erhverv, som det pågældende pengeinstitut finansierer med betydelige beløb.

Det er tilsynet bekendt, at de udsving, der er i indlånene og udlånene omkring ultimo og som navnlig er forstærket i sidste halvdel af 1975 på grund af den rigelige likviditet i pengeinstitutsektoren, kan forårsage en betydelig ændring i rentemarginalen, uden at der derved ligger en merindtjening bag ved overskridelsen af rentemarginalen for basisperioden.

En opgørelse af rentemarginalen med anvendelse af dag-til-dag gennemsnit ville være betydelig bedre og eliminere den påvirkning, der forårsages af de store udsving i ind- og udlånene omkring ultimo. En ændring af opgørelsesmetoden til dag-til-dag gennemsnit kan dog ikke lade sig gøre, hvis man stadig skal tage udgangspunkt i basisperioden, idet pengeinstitutterne ikke kan fremskaffe de tilsvarende tal for basisårene, men tilsynet kan i helt specielle tilfælde tage hensyn hertil i administrationen af loven.

Det er endvidere tilsynet bekendt, at en del af de truffede foranstaltninger, især hvor der anvendes forudberegnet rentetilskrivning, først slår igennem med deres fulde kraft i slutningen af indeværende regnskabsår og i nogen grad, hvor der er tale om halvårlig tilskrivning forud, næste regnskabsår.

Endelig skal opmærksomheden henledes på, at rentemarginalen som målestok for